

NOTA DE FUNDAMENTARE la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al BNM „Pentru modificarea și abrogarea unor acte normative”
1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului actului normativ este Banca Națională a Moldovei (BNM).
2. Condițiile care au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i>
Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al BNM „Pentru modificarea și abrogarea unor acte normative” a fost elaborat în temeiul art. 30 alin. (4), art. 31 alin. (6), art. 35 alin. (6), art. 36 alin. (9), art. 43 alin. (3), alin. (31) și alin. (8) și art. 115 alin. (8) din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare (în continuare – Legea nr. 92/2022).
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i>
Cu referire la Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 242/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind externalizarea funcțiilor și activităților legate de activitatea de asigurare sau de reasigurare de către societățile de asigurare sau de reasigurare (în continuare – Regulamentul nr. 242/2022), se menționează că în urma ajustării parțiale a prevederilor art. 43 alin. (3) din Legea nr. 92/2022 la cerințele Directivei 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), conform cărora: - externalizarea se definește ca un acord în orice formă între o întreprindere de asigurare sau de reasigurare și un furnizor de servicii, indiferent dacă este o entitate supravegheată sau nu, prin care furnizorul de servicii efectuează un proces, un serviciu sau o activitate, fie direct, fie prin subcontractare, care altfel ar fi fost realizat(ă) de însăși întreprinderea de asigurare sau de reasigurare; - se stabilește cerința de notificare, în timp util, de către întreprinderile de asigurare și de reasigurare a autorității de supraveghere, înainte de a externaliza funcții sau activități critice sau semnificative, precum și referitor la orice evoluții semnificative ulterioare privind funcțiile sau activitățile respective, a intervenit necesitatea operării modificărilor în Regulamentul nr. 242/2022. Cu referire la modificările operate în Regulamentul privind cerințele față de persoanele cu funcție de conducere, membrii comitetului de audit, persoanele care dețin funcție-cheie în cadrul asigurătorului sau al reasigurătorului, conducătorii sucursalei unui asigurător sau a unui reasigurător din statul terț și față de lichidatorul asigurătorului sau al reasigurătorului în proces de lichidare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 26/2 din 23.05.2023 (în continuare – Regulamentul nr. 26/2/2023), acestea sunt determinate de necesitatea revizuirii criteriului de experiență a persoanelor înaintate în funcție de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie în cadrul asigurătorului sau al reasigurătorului. În acest context, pentru membrii consiliului societății, s-a propus excluderea experienței doar în domeniului financiar. Acest aspect este dictat de faptul creării oportunităților de selectare mult mai vaste, or, așa cum piața financiară din Republica Moldova este mică, iar numărul de profesioniști de top care să nu se afle în conflicte de interese este limitat, excluderea ar rupe blocajul migrării unora și acelorași persoane de la o companie la alta și ar crea condiții de eligibilitate pentru administratori sau membri de consiliu din industrii complexe (energie, telecomunicații, producție industrială), care dețin competențe excepționale în audit, managementul riscurilor comerciale și strategii de business. Devine mult mai simplu să fie

aduși specialiști în economie verde și standarde moderne de guvernare - o cerință tot mai des întâlnită la nivel internațional.

Totodată, pentru persoanele cu funcții-cheie experiența în calitate de șef sau șef adjunct al unei subdiviziuni a fost substituită cu cerința mai cuprinzătoare de „experiență managerială” este fundamentată de principiul flexibilității asigurătorului în atragerea de capital uman înalt calificat din structuri organizaționale moderne sau sectoare financiare conexe, asigurând totodată autorității de supraveghere premisele necesare pentru o testare riguroasă și reală a adecvării persoanelor care dețin funcții-cheie.

Totodată, reieșind din faptul că potrivit prevederilor art. 35 alin. (2) și alin (4) lit.a) din Legea nr. 92/2022, regimul juridic al incompatibilităților funcționale ale membrilor consiliului și organului executiv este strict limitat la interdicția de a cumula sau exercita atribuții exclusiv în cadrul altor asigurători/reasigurători, interdicția stabilită la pct. 56 din Regulamentul nr.26/2/2023 de a exercita aceeași funcție în alte societăți comerciale depășește cadrul legal, corespunzător și urmează a fi exclusă.

Suplimentar, în vederea simplificării interviului și pentru a evita evaluări inutile, întrucât persoanele în cauză sunt deja bine cunoscute din punct de vedere al conformității cu reglementările și al performanței în funcțiile anterioare, s-a instituit norma potrivit căreia persoana care este înaintată pentru aprobare repetată în legătură cu numirea în aceeași funcție pentru un nou termen / mandat sau într-o funcție cu responsabilități similare, este exceptată de la interviu.

Totodată, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 92/2022 a fost abrogată Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări. Având în vedere că Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (în continuare CNPF) nr. 50/2/2020 referitor la aprobarea Regulamentului privind activitatea de actuariat a fost adoptată în temeiul Legii nr. 407/2006 și în prezent funcția actuarială este reglementată prin Regulamentul BNM nr. 241/2024 privind sistemul de guvernare, aceasta necesită a fi abrogată.

În aceeași ordine de idei, necesită a fi abrogată prevederea pct. 2 subpct. 7 din Anexa 2 la Regulamentul privind participațiile calificate în capitalul social al societăților de asigurare sau de reasigurare, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 22/3/2023, care se referă la rapoartele de audit întocmite de către entități de audit eligibile aprobate în prealabil de BNM, normă specifică exclusiv pentru asigurători sau reasigurători, fiind una excesivă pentru achizitori potențiali ai unei cote din capitalul social al asigurătorului sau reasigurătorului.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul reglementărilor dezvoltate de Regulamentul 242/2024 constă în stabilirea criteriilor și procedurilor obligatorii de urmat de către societățile de asigurare sau de reasigurare, atunci când societatea notifică prealabil Banca Națională a Moldovei în cazul externalizării funcțiilor și activităților legate de activitatea sa, cu excepția externalizării funcțiilor sau activităților legate de tehnologiile informației și comunicațiilor, care se va supune în continuare procedurii de aprobare prealabilă.

Proiectul stabilește cerințe aferente:

- subcontractării activităților externalizate (externalizare în lanț);
- procedurii de notificare prealabilă a externalizării funcțiilor și activităților legate de activitatea sa, cu excepția externalizării funcțiilor sau activităților legate de tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC);
- procedurii de obținere a aprobării prealabile în cazul externalizării funcțiilor sau activităților legate de TIC.

Cererile depuse la Banca Națională a Moldovei, în curs de examinare la data intrării în vigoare a hotărârii, vor fi examinate în corespundere cu prevederile legale general-aplicabile în cazul raporturilor juridice în curs de desfășurare (ținându-se cont de prevederile Codului civil al Republicii Moldova și Codului administrativ al Republicii Moldova).

În altă ordine de idei, modificările operate în Regulamentul 26/2/2023 au drept scop clarificarea și consolidarea reglementărilor referitoare la procesul de evaluare și experiența persoanelor în funcții de conducere și în funcții-cheie, în vederea extinderii acestora și la alte funcții, decât cele din sectorul financiar, inclusiv unele aspecte privind organizarea interviului și exceptarea unor persoane de la acest proces.

Proiectul hotărârii încorporează modificări în ceea ce privește:

- evaluarea persoanei doar în privința situațiilor care s-au modificat de la ultima evaluare realizată de către autoritatea de supraveghere (65³);
- flexibilizarea cerințelor privind experiența necesară a persoanelor cu funcții de conducere (pct. 51) la o gamă mai largă de funcții, nu doar la cele din sectorul financiar;
- exceptarea de la interviu a persoanei care este înaintată pentru aprobare repetată în legătură cu numirea în aceeași funcție pentru un nou termen/mandat sau într-o funcție cu responsabilități similare (pct.68¹);
- Modificările de natură tehnică au ca scop îmbunătățirea coerenței reglementărilor, asigurându-se aplicabilitatea acestora într-un mod corect și eficient. În acest context, anumite informații din chestionarul privind evaluarea corespunderii cerințelor de adecvare a persoanei (pct. 2.1, 3.1, 3.12, 5.1, 5.3¹, 5.5, și 5.6 Anexa 1) au fost redactate sau excluse. Totodată, s-a stabilit un raport clar între întrebările din chestionar și informațiile solicitate prin documentele prevăzute în regulament (p.65).

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu are impact asupra bugetului de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat se materializează prin optimizarea operațională a societăților de asigurare sau de reasigurare, ca urmare a posibilității delegării strategice a anumitor funcții și activități către terți calificați, fapt ce determină eficientizarea costurilor, reducerea timpului de execuție și concentrarea resurselor interne pe activitățile de bază; concomitent, modernizarea procesului de evaluare a persoanelor cu funcții de conducere sau a celor care dețin funcții-cheie prin extinderea criteriilor de recunoaștere a experienței manageriale și de diversitate consolidează reziliența instituțională și deschide noi oportunități profesionale pentru atragerea de capital uman înalt calificat în organele de conducere și în funcțiile-cheie.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prelucrarea datelor cu caracter personal obținute de către Banca Națională se va realiza în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Totodată, potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr. 548/1995, Banca Națională are dreptul de a prelucra datele cu caracter personal obținute în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege fără consimțământul subiecților datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.
<i>4.6. Alte impacturi și informații relevante</i>
Nu au fost identificate
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Hotărârea nu are ca scop punctual armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, în același timp, normele de reglementare au fost ajustate substanțial la cerințele aquis-ului comunitar.
<i>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</i>
Nu este aplicabil.
<i>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</i>
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și ale Regulamentului privind asigurarea transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Băncii Naționale a Moldovei (aprobat prin HCA al BNM nr. 230/2010), proiectul hotărârii este supus consultării publice, fiind plasat pe pagina web a BNM (www.bnm.md), în compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”.
7. Concluziile expertizelor
Conform art. 36 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii a fost supus expertizei anticorupție în cadrul BNM, în urma căreia factori și riscuri de corupție nu au fost identificați. Expertiza de compatibilitate nu este necesară, deoarece proiectul nu prevede o armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, ci dezvoltarea prevederilor stabilite în legislația primară, care este parțial armonizată. Potrivit art. 37 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, actele normative emise de BNM nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției. Totodată, luând în considerare prevederile art. 11 alin. (3 ³) din Legea nr. 548/1995, urmează să fie solicitată o opinie cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul actului normativ nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor legislative/normative cu care se află în conexiune, totodată, determină modificarea Instrucțiunii privind modul de prezentare a rapoartelor în formă electronică la BNM, aprobate prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 245/2019 pentru implementarea acestuia.
9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
În scopul asigurării continuității proceselor de externalizare și al concretizării unor aspecte ce țin de procesul de evaluare a persoanelor care cad sub incidența Regulamentului nr.26/2/2023, care vor duce la stabilirea cadrului normativ în condițiile Legii nr. 92/2022, se propune intrarea în vigoare a pct. 1 din Hotărâre în termen de două luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Cu referire la pct. 2, 3 și 4 din Hotărâre ce vizează aprobarea modificările operate în Regulamentul nr. 26/2/2023, abrogarea pct. 2 subpct. 7 din Anexa 2 la Regulamentul privind participațiile calificate în capitalul social al societăților de asigurare sau de reasigurare nr. 22/3/2023 și abrogarea Hotărârii CNPF nr. 50/2/2020, acestea vor intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.